

संपादकीय...

कलमेश्वरांचे 'शुक्ला' काष्ठ!

मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे यांनी राम गणेश गडकरी यांचे 'राजसंन्यास' बहुधा वाचले नसावे. नपेक्षा प्रशासनातील अधिकाऱ्यांवर विश्वास कसा ठेवायचा असा प्रश्न त्यांना पडता ना. राज्य प्रशासनातील काही अधिकाऱ्यांनी राजकारण्यांचे दृष्टीने चोरून ऐकले आणि तो सारा ऐवज माजी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडे सुपूर्द केला, असा वहीम आहे. याचा साधा अर्थ असा की 'आलेल्या' मुख्यमंत्र्यांपेक्षा 'मी पुन्हा येईन' असे म्हणणाऱ्यांवर या अधिकाऱ्यांचा अधिक विश्वास असावा. हे असे झाले म्हणून राज्य मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत संताप व्यक्त झाला आणि अशा उद्योगी अधिकाऱ्यांना धडा शिकविण्याची मनीषा अनेकांनी व्यक्त केली. ती अयोग्य म्हणता येणार नाही. पण त्याआधी हे असे का होते वा झाले याचा विचार व्हायला हवा. त्यासाठी मुख्यमंत्र्यांना 'राजसंन्यास' उपयोगी ठरेल. 'वारुळातली दोन जिभांची पिवळी नागीण चावली तर एकाच पिढीचा घात होतो; पण कारकुनी कानावरची ही दोन जिभांची काळी नागीण डसली तर सात पिढ्यांचा सत्यानाश करते. शाईचा सोमरस आणि लेखणीची समिधा करून एखाद्याची आहुती

परिणाम अन्वयाने होत असते. प्रामाणिकपणा, होयबा वृत्तीस नकार आदी मूल्ये पाळणारे अधिकारी बाजूस फेकले जातात. हे प्रशासनाच्या सर्व अंगाबाबत होते. हा मुद्दा आपल्या व्यावसायिक नैतिकतेसाठी ओळखल्या जाणाऱ्या ज्युलिओ रिबेरो यांच्या आजच्या सहसंपादकीय पानावरील लेखात योग्य रीतीने अधोरेखित होतो. या लेखात ते मुंबई पोलीस आयुक्तपदी परमबीर सिंह यांची नियुक्ती कशी झाली हे स्पष्ट करतात. हा दुर्गुण सर्वपक्षीय.

म्हणजे हे असे प्रकार टाळता यावेत म्हणून प्रशासकीय सुधारणा महत्त्वाच्या. आपल्याकडे त्यासाठी १९६६ आणि नंतर थेट २००५ असा दोनदाच प्रयत्न झाला. त्यात काहीच झाले नाही असे नाही. पण या सुधारणांचा वेग आणि आवाका हवा तितका नाही, हे खरेच. त्याचमुळे प्रशासकीय अधिकारी हे सत्ताधारी आणि सत्ताधारी धाडिजे उद्योग वा व्यावसायिक यांच्याशी संधान बांधतात आणि सुखेनैव हवे ते (च) करीत राहतात. तेव्हा यास प्रतिबंध करणारी व्यवस्था तयार व्हायला हवी. भारतीय लष्करात कोणीही आपल्या ज्येष्ठ असलेल्या डावलून त्याच्या वरिष्ठांकडे वा सत्ताधीशांकडे गेल्यास त्याच्यावर कडकातील कडक कारवाई होते. हा नियम पोलीस वा प्रशासनास लागू का नाही? व्यवस्थापन वादात टाटा स्टीलचे (पूर्वीची टिस्को) एके काळचे सर्वेसर्वा रूसी मोदी यांनी बिहारच्या सत्ताधीशांच्या मदतीने समूहाने दबाव आणण्याचा प्रयत्न केला. त्यामुळे दबावाखाली येणे दूरच, पण टाटा समूहाने मोदी यांना तातडीने बाहेरचा दरवाजा दाखवला. त्यांची आज ना उद्या होणारी गच्छती त्यामुळे तातडीने घडवून आणली गेली. हे लष्करात वा खासगी क्षेत्रात होऊ शकते तर प्रशासकीय क्षेत्रात का नाही? याच्या जोडीने निवृत्तीनंतर वा निवृत्तीनजीक सेवात्यागानंतर राजकीय वा खासगी उद्योग क्षेत्रांत रजु होण्यास प्रशासकीय अधिकाऱ्यांवर काही किमान काळाचे निर्बंध हवेत. आज काही उद्योगसमूह हे ज्येष्ठ निवृत्त प्रशासकीय अधिकाऱ्यांचे आश्रयस्थान बनले आहेत. हा नियम बँकांचे प्रमुख वा न्यायाधीश यांनाही हवा. देशातील एका सर्वात बलाढ्य सरकारी बँकेच्या निवृत्त प्रमुख अलीकडेच एका सर्वव्यापी उद्योगात संचालकपदी दाखल झाल्या. आज तीच बँक या उद्योगसमूहाची उत्पादने आपल्या शाखांतून विकते वा त्यांचा प्रसार करते. हादेखील धाड्याचरच.

तो थांबवण्याचा विचारदेखील आपल्याकडे अद्याप घेऊन नाही. प्रत्यक्ष रोखणे दूरच. हा एक भाग. दुसरा मुद्दा राजकीय पक्षांच्या दीर्घकालीन धोरणांचा. याचाही विचार मुख्यमंत्री ठाकरे यांनी करायला हवा.

घेण्यासाठी कारकुनांन एक ओळ खरडली की ती वेदवाक्य...' असे वैश्विक सत्य 'राजसंन्यास'तील जिवाजी कलमदाने नोंदवून गेला त्याची प्रचीती जे काही झाले त्यातून येते. अधिकाऱ्यांच्या या राजनिष्ठांचे विच्छेदन दोन मुद्द्यांवर व्हायला हवे. पहिला प्रशासकीय सुधारणांचा. आपल्याकडे त्या झालेल्या नाहीत. त्यामुळे पारतंत्र्याच्या काळात ज्या उद्देशाने प्रशासकीय अधिकाऱ्यांची व्यवस्था तयार केली गेली तो उद्देश संपुष्टात आल्यानंतरही या व्यवस्थेत व्हायला हवे होते तसे बदल अजिबात झाले नाहीत. परिणामी 'भारतीय प्रशासकीय सेवे'तील (इंडियन अँडमिनिस्ट्रिटिव्ह सर्व्हिस, आयएसएस) अधिकाऱ्यांचा 'राजापेक्षा राजनिष्ठ' असा एक गट बनला आणि व्यवस्थेचाच भाग बनून आपला सेवा आणि सेवोत्तर काळ सुखेनैव कसा व्यतीत करता येईल याच्याच प्रयत्नात राहिला. सत्तेवर कोणीही असो. वातकुक्कुटी कौशल्यामुळे हे अधिकारी नेहमीच सत्तावर्तुळात राहतात. याचा

व्यवस्थापक खान इरफान अली यांनी दिली. या घटनेची माहिती समजताच डीवायएसपी डॉ. सिध्देश्वर भोरे, प्रभारी पोलीस निरीक्षक अशोक घोरबांड, गुन्हे शोध पथकाचे प्रमुख पोलीस उपनिरीक्षक शेख असद, गणेश होळकर व त्यांचे अन्य सहकारी पोलीस कर्मचारी हे घटनास्थळी गेले. पोलीस अधीक्षक प्रमोदकुमार शेवाळे यांच्या मार्गदर्शानुसार, अपर पोलीस अधीक्षक निलेश मोरे यांनी १८ मार्च रोजी दुपारी घटनास्थळी भेट देऊन पाहणी केली. त्यानंतर या प्रकरणात पोलीसांनी कारवाई करून तिघांना अटक केली.

गोदामाचे शटर उचकटून 22 लाखांचा मुद्देमाल चोरला, पोलिसांनी तिघांच्या मुसक्या आवळल्या

नांदेड: नांदेडच्या एमआयडीसी परिक्षेत्रातील 'डिजॉन' रेडिमेड कपड्यांच्या गोदामाचे शटर वाकवून गोदामातील सूट, शेरवानी, ब्लेजर व हेवी जीन्स आदी सुमारे २२ लाख रुपयांचा माल चोरून नेणाऱ्या तीन चोरट्यांना नांदेड ग्रामीण ठाण्यातील गुन्हे शोध पथकाने अटक केली. याशिवाय, नांदेड ग्रामीण पोलिसांनी २४ मार्च रोजी मध्यरात्री उशिरा ताब्यात घेतलेल्या आरोपी चोरट्यांकडून १८ लाख रुपयांच्या मुद्देमालासह सदर गुन्हात वापरलेले वाहनही जप्त केले असल्याची माहिती विश्वसनीय सूत्रांनी दिली. नांदेडच्या एमआयडीसी परिक्षेत्रामधील 'डिजॉन' कॅज्युअल्सचे मालक, व्यवस्थापक, कर्मचारी तसेच नोकर नेहमीप्रमाणेच १६ मार्च रोजी सायंकाळी उशिरा रेडिमेड कपड्यांचे गोदाम व रेडिमेड कपड्यांचे दुकान बंद करून घरी

नांदेड जिल्ह्यात करोना मृतांच्या अंत्यविधीसाठी 12 तासांचे वेटिंग

नांदेड जिल्ह्यात करोना रुग्णांची संख्या झपाट्याने वाढत आहे. शासकीय आणि खासगी रुग्णालयात या रुग्णांवर उपचार केले जात आहेत. मात्र मागील काही दिवसात करोना रुग्णांच्या मृत्यूचे प्रमाण वाढल्यामुळे नांदेडकरांची चिंता वाढली आहे. वाढत्या मृत्यूमुळे मृतांच्या नातलगांना अंत्यसंस्कारासाठी बारा-बारा तास वाट पाहावी लागत आहे. करोना आजारामुळे आता मृत्यूची संख्या वाढत आहे. नांदेड जिल्ह्यात मागील तीन दिवसात ९ जणांचा मृत्यू झाला. शहरातील मृत रुग्णांचा गोवर्धन घाट स्मशानभूमीत अंत्यविधी करण्यात आला. गोवर्धन घाट स्मशानभूमीत अंत्यसंस्कारासाठी रांग लागली होती. अक्षरशः स्मशानभूमीच्या गेटापासून सरण रचून अंत्यसंस्कार करण्याची वेळ प्रशासनावर आली. नांदेड जिल्ह्यात करोना रुग्णांची संख्या आतापर्यंत ३५ हजाराच्या पुढे गेली आहे तर आतापर्यंत ६८२ जणांचा मृत्यू झाला आहे. त्यामुळे नांदेडमध्ये करोनाची दहशत आहे. गोवर्धन घाट स्मशानभूमीत लोखंडी स्टॅण्डची संख्या कमी आहे, त्यातच अचानक मृतांची संख्या

परमबीर यांची चौकशी होऊ नये ही भूमिका आहे का?

मुंबई : परमबीर सिंह पोलीस आयुक्त असताना त्यांच्या कार्यालयातून मुंबई पोलीस आयुक्तालय कार्यालयाचा 'डीव्हीआर' गायब झाला असून राष्ट्रीय तपास यंत्रणा (एनआयए) याची चौकशी का करीत नाही, असे सवाल प्रदेश काँग्रेस सरचिटणीस व प्रवक्ते सचिन सावंत यांनी केले आहेत. हे डीव्हीआर गायब करण्यामागे परमबीर सिंह यांचा हात आहे असे सांगून का, याची चौकशी एनआयएने करावी आणि एनआयए करीत नसेल तर राज्य सरकारने ती करावी, अशी मागणी सावंत यांनी केली आहे. यासंदर्भात पत्रकारांशी बोलताना सावंत म्हणाले की, १० मार्च २०२१ रोजी मुंबई पोलीस आयुक्त कार्यालय परिसराचा डीव्हीआर एटीएसने अधिकृतरीत्या ताब्यात घेतला. परंतु दोनच तासांमध्ये हा डीव्हीआर एटीएसला देऊन चूक झाली असे लक्षात आल्याने एटीएसचे प्रमुख जयजितसिंह यांना परमबीर सिंह यांच्या कार्यालयातून दुरुध्वनी गेला. तो हा कोणी केला हे स्पष्ट आहे व चौकशीअंती समोर येईल. परंतु डीव्हीआरमध्ये स्पष्ट दिसत नाही, असे कारण देऊन तो नंतर तपासून परत देऊ असे सांगून परमबीर सिंह यांच्या यांच्या कार्यालयामधून अधिकाऱ्याला पाठवून तो ताब्यात घेण्यात आला होता. त्यानंतर हा डीव्हीआर गायब झाला आहे. या डीव्हीआरमध्ये स्कॉर्पिओ, इनोव्हा गाड्यांची ये-जा, सचिन वाझे व अन्य अधिकारी कोणाच्या संपर्कात होते, हे स्पष्ट दिसत होते. त्यामुळे महत्त्वाचा पुरावा गायब केला गेला तरी गेले १८ दिवस एनआयएने सचिन वाझेच्या कोणत्याही वरिष्ठ अधिकाऱ्याला जबाबासाठी बोलावले नाही, हे आश्चर्यकारक आहे असे सावंत यांनी सांगितले.

